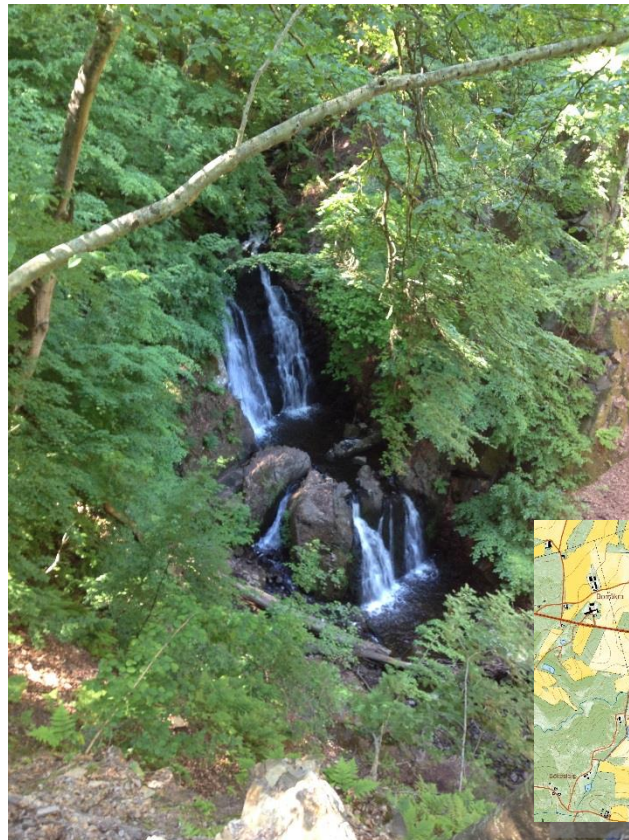

Bevarandeplan för Natura 2000-området Forsakar-Borråkra SE0420141

Forsakar, Foto: Marie Björkander

Grunduppgifter om Forsakar-Borråkra

Län:	Skåne
Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 2 kilometer SV om Degeberga kyrka
Markägare:	Enskilda och Naturvårdsverket
Areal:	38,5 hektar
Skyddsform:	Naturreservat, Forsakar med Lillaforsskogen, 2006-12.
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 1997-01. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12. SAC fastställt av Regeringen 2011-03. Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länstyrelsen Skåne 2018-12-20 respektive 2018-12-21.
Reviderad:	2018-08.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1.

Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter och tillstånd krävs för åtgärder som kan riskera att påverka arten. *Typiska arter* är indikatorer för en naturtyps bevarandestatus.

Karaktäristiska arter ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Vissa arter kan vara både

typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter (och naturtyper)* är de arter/naturtyper som är utvalda som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter (och naturtyper) som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten (eller naturtypen) ska få gynnsam bevarandestatus.

En nationell *rödlista* är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Den publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för närvarande förtecknad i boken *Rödlistade arter i Sverige 2015*. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Att en art är fridlyst innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är de hotade arter som har fått ett särskilt åtgärdsprogram för att rädda dem och deras livsmiljöer.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

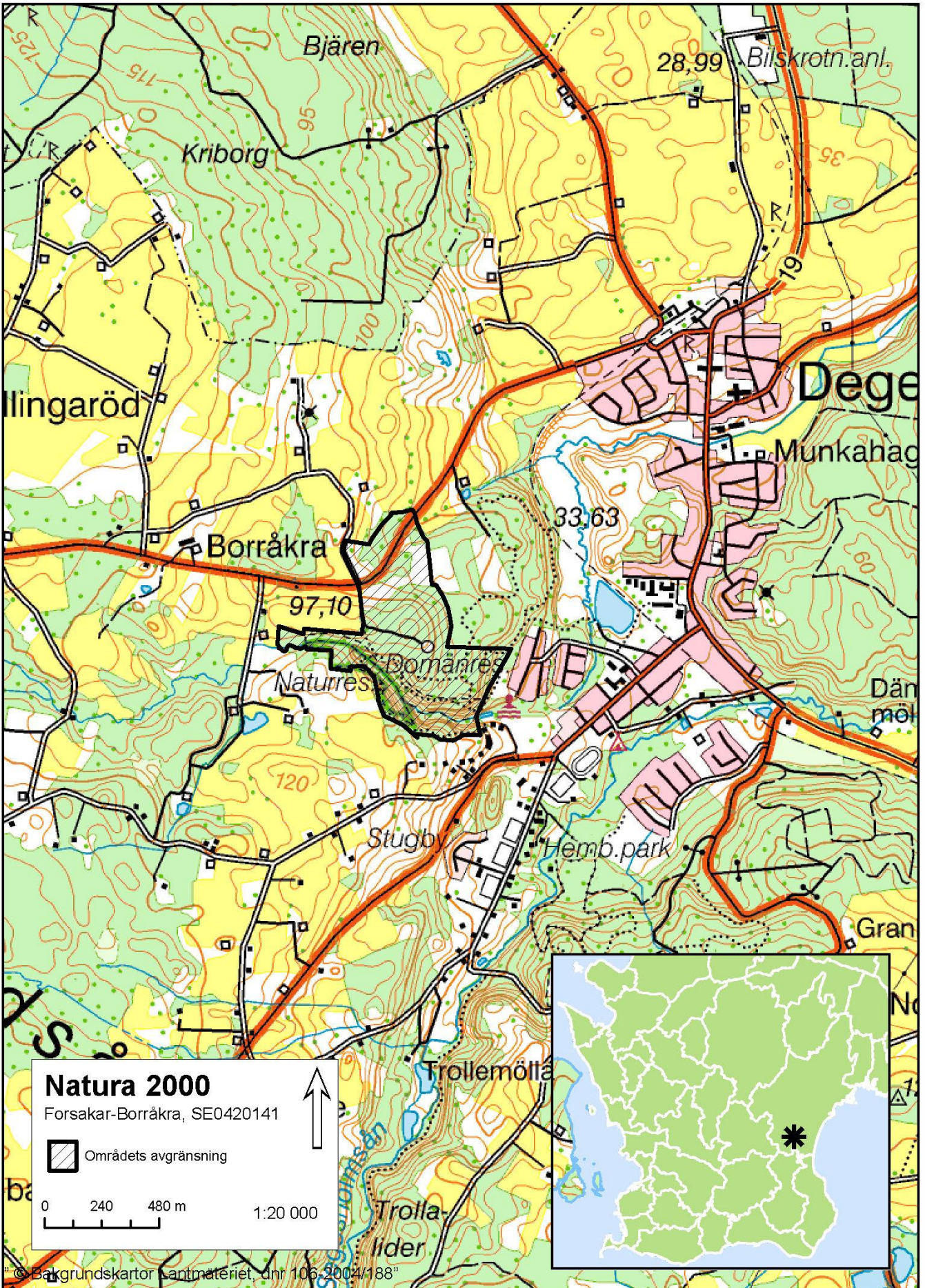
Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000	7
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	8
Bevarandemål.....	8
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	10
Naturtyper	10
Icke naturtyper.....	14
Natura 2000 – arter.....	14
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	14
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	16
Skydd och reglering.....	16
Prioriterade bevarandeåtgärder	17
Restaureringsåtgärder	17
Löpande skötsel	17
Uppföljning	17
REFERENSER.....	17
BILAGOR	18
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	19
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	20
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	21
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	22

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Genom det starkt kuperade landskapet väster om Degeberga slingrar sig Forsakarsbäcken. Forsakarsravinenens sluttningar som löper huvudsakligen i öst-västlig riktning längs de nedre delarna av urbergshorsten Linderödsåsens nordöstra sluttning, är klädda med lummig bokskog med rikliga mängder död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier.

Ravinen bildades då en strid älv av smältvatten rann från landisens nedre kant och mejslade sig ner genom Linderödsåsen på väg ut mot havet. Ravinen är cirka 40 meter djup och här finns idag två naturliga vattenfall som tillhör Skånes högsta. På flera ställen går berget i dagen och bildar branta stup.

När Linné besökte Forsakar 1749 fanns det ingen väg upp till fallen. Ravinen ansågs både då och långt senare vara ett verk av jättar och hemvist för pysslingar, näcken och skogssnuvan. Forsakar finns med som ett av tio skånska urskogsartade områden i Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens urskogsinventering från 1982. Olika delar av området har dock kalavverkats vid olika tidpunkter och fram till och med första hälften av 1960-talet samlade man regelbundet ihop och brände fallna träd och grenar.

Utmed bäcken blandas boken upp med bl a ask, alm och al, medan det i magra krönlägen ovanför ravinen kommer in tall, ek och en bland boken. Mot norr finns barr- och lövplanteringar, med inslag av främmande trädslag, i bokskogen. Bokskogen i ravinen hyser en rik fauna, med många skyddsvärda arter, bl a den fridlysta och för området kända skalbaggen bokskogslöpare. I ravinsluttningarna finns de flesta av våra förnalevande snäckor och utmed bäcken häckar normalt forsärla och strömstare.

Forsakar räknas som en av Skånes stora sevärdheter. Byalaget har med hjälp av Länsstyrelsen och Kristianstads kommun rustat upp stigar och trappor. Och en ny plattform har ställts i ordning där man kan blicka ut över det nedre fallet.

Lillaforssskogen i områdets norra del är en näringsrik, fuktig, delvis översilad ask- och almdominerad ädellövskog som genomkorsas av flera mindre vattendrag. Området var tidigare en trädklädd slätteräng, vilket innebär att trädkontinuiteten sannolikt är mycket lång. Skogen ingår i WWF's projekt "Landmollusker i naturvården" och vid inventeringar har bl a nålsnäcka och bukspolsnäcka påträffats.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för Forsakar med Lillaforssskogen.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Forsakar-Borråkras naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor – vattenfall/fontanalistyp (3263)	-	0,22	0,41
Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor – forssträckor/fontanalistyp (3264)	-	0,19	
*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)	-	0,21	0,21
*Boreonemorala äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora (9020)	-	2,7	2,7
Bokskog av fryle-typ (9110)	14,9	-	14,9
Bokskog av <i>Asperulo-Fagentum</i> -typ (9130)	-	4,0	4,0
Total areal naturtyper:		22,2	
Icke naturtyper			
<i>Utvecklingsmark mot:</i>			
Ädellövskog (907) utvecklas mot Näringsrik bokskog (9130)		7,7	
Lövsumpskog (909) utvecklas mot Lövsumpskog (9080)		0,22	
Total areal utvecklingsmarker		7,9	
Total områdesareal:		38,5	
Arter			
Stensimpa, <i>Cottus gobio</i> (1163)		Icke fullgod	
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är vattendraget med sina vattenfall (3260 och undertyperna 3263 och 3264) samt de gamla grova träden, de senvuxna träden samt den döda veden och detta finns i naturtyperna boreonemorala äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora (9020), bokskog av fryle-typ (9110) samt bokskog av *Asperulo-Fagetum*-typ (9130). Stensimpa ska finnas i livskraftiga populationer.

Motivering:

Genom ett backlandskap som formats av inlandsisen slingrar sig Forsakarbäcken. Två vattenfall förekommer och det ena vattenfallet har en total fallhöjd på 10,6 meter, vilket gör den till Skånes största vattenfall.

Forsakarsravinen sluttnings är klädda med lummig bokskog med rikliga mängder död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. I den fuktiga ravinen lever många arter av mossor, insekter och snäckor. Bokskogslöpare, som är väldigt sällsynt har sin enda lokal i landet här i Forsakar. Stensimpa finns i vattendraget.

Bevarandemål

Limnisk miljö

Arealen av Mindre Vattendrag (3260) ska vara minst 0,41 hektar. Det ska finnas en naturliknande hydrologisk regim och det ska finnas sel, meandersträckor, kvillar, forsar och fall, erosionspartier, branter, sedimentation. Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Det ska finnas sträckor som präglas av erosion och sedimentation (meandring) som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar. Det ska finnas effektiva passager för djur, växter, sediment och organiskt material till anslutande vattensystem och svämplan. Vattenkvaliteten och syrgashalten ska vara god. Försurning ska inte finnas. Halten av näringsämnen ska vara naturligt hög (eutrof), Vattendraget ska vara naturligt eller naturliknande med avseende på rätning och rensning samt innehålla naturliga strukturer. Det ska finnas en funktionell buffertzonen i anslutning till vattendraget. Typiska/karakteristiska arter ska förekomma rikligt.

Terrester miljö

Arealen av näringsfattig bokskog (9110) ska vara minst 14,9 hektar. Arealen av artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) ska vara minst 0,21 hektar.

Arealen av boreonemorala äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora (9020) ska vara minst 2,7 hektar.

Arealen av Bokskog av fryle-typ (9110) ska vara minst 14,9 hektar.

Arealen av Bokskog av Asperulo-Fagentum-typ (9130) ska vara minst 4,0 men när utvecklingsmarken på 7,7 hektar utvecklat kvalitéter så blir arealen minst 11,7 hektar.

Arealen av Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080) ska vara minst 0,2 hektar men arealen mer än fördubblas när utvecklingsmarken utvecklat kvalitéter (0,42 ha).

Betesmarken

Regelbundet bete ska påverka området. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska förnygra sig. Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar sker regelbundet och/eller säsongsvis. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår eller andra avvattande anläggningar som medför negativ påverkan. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur, ska förekomma. Betesdjuren ska inte ges medel mot parasiter som finns kvar i dyngan och kan påverka dynglevande organismer negativt. Värdefulla träd t ex bärande och blommande träd, hagmarksträd, hamlade träd, hålträd, grova träd ska finnas. Värdefulla buskar t ex bärande och blommande buskar, snår- och brynbildande buskar ska finnas. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut.

Skogarna

- Småskaliga naturliga processer, som t. ex. trädens förnygring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur.

- Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar som sker regelbundet och/eller säsongsvis ska påverka dynamik och struktur.

- Det ska finnas gamla träd och förnygring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: bok;

- Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat.

- Det ska finnas ett buskskikt med olika växtarter (hassel, hägg, säl, olvon). - Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd; liggande död ved och stubbar; stående döda eller döende träd; död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar träd med socklar (enstaka); träd med hackspettsbohål; gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar;

- Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett måttligt inslag genom en mosaik av/variation mellan täta resp. öppna och glest beskogade delar, samt bryn; Fuktig till blöt mark, t.ex. vid stränder/våtmarker/surdrag/källor/utströmningsområden, ska utgöra ett måttligt inslag i delar av området.

Vindskyddade skogsmiljöer med en hög och jämn luftfuktighet ska utgöra ett måttligt inslag;

Blommande örter, buskar och träd ska utgöra ett måttligt inslag i hela området

- Gran, buskar (ange arter) och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området.

- Främmande trädarter (ange art) ska inte finnas i området.

Typiska/karakteristiska arter ska förekomma rikligt.

Arten stensimpa (1163) ska förekomma i området med minst 10 st. individer.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Silikatgräsmarker (6270)

Väster om Lillaforssskogen (skogen i norr) finns en betad gräsmark med en torrbacke bestående av artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270). I de torrare partierna står arter som backtrift, mandelblomma, bockrot, gulmåra, trift, trådklöver, knölsmörblomma och svartkämpar. I kanten mot de torrare delarna står bl. a. gökblomster, älggräs, äkta förgätmigej, lungrot, gullviva och ett stort antal exemplar av den hävdberoende, rödlistade orkidén majnycklar. Torrbacken övergår i en frisk till fuktig tuvtåtelgräsmark med vecketåg och älggräs. Ute i de blötaste partierna växer sjöfräken, kärtistel och bäckbräsma. Odlingsrösen förekommer i de öppnare tydligt gödselpåverkade delarna centralt i betesmarken (6911 på kartan).

Träd och buskar av al, ask, ek, hagtorn, hassel och salix finns inom betesmarken och al dominerar trädskiktet.

Videbuskage har börjat krypa ut i gräsmarken men inne i buskagen finns ramslök, storrams och nästrot. Den angränsande utvecklingsmarken mot lövsumpskog (9080) kommer på sikt ta över om inte hävdtrycket ökar. Ännu är dock trädskiktet endast slutet till 20%. Bevarandestatusen är icke fullgod då det finns en viss igenväxning, vissa delar hävdas t.ex. inte alls, det finns också en viss gödselpåverkan.

Mindre vattendrag (3263 och 3264)

Vattenförekomst; |MS_CD: WA74850803,|VISS EU_CD: SE619112-139242

Genom ett backlandskap som formats av inlandsisen slingrar sig Forsakarbäcken. Strax väster om Degeberga rinner bäcken genom en ravin med 30-40 meter höga skogklädda klippbranter. Den artrika Forsakarsbäckens naturliga lopp karaktäriseras av steniga bottnar och strömmande sträckor, men vid de tre dammarna söker sig vattnet fram över sedimentmassor. Två vattenfall förekommer, det övre fallet har en fallhöjd på 7,4 meter och det nedre, som är delat av en avsats, har en total fallhöjd på 10,6 meter. Avsatsen, ”karet”, har gett upphov till namnet Forsakar. Dammen utgör ett vandringshinder, som är bedömt som partiellt. Konnektiviteten bedömd som måttlig.

Vattendragssträckans tillrinningsareal är 80,1 km².

Vattenfärg, som tillsammans med andra faktorer används för uträkning av referensvärdet för fosfor, mäts inom SRK-programmet för Helgeån. Här används medelvärdet av vattenfärg för perioden 2001-2006 som är 37 mg Pt/l, vilket visar på ett svagt färgat vatten.

påverkan av näringsämnen/organiskt material har under senare år bedömts som betydligt påverkad. Uppmätt medelvärde för totalfosfor (TP) i Vitebäcksån under perioden 2007 - 2012 är mycket hög, 70,2 µg/L. Fosforhalten är högre än gränsvärdet mellan otillfredsställande och

dålig status (57,9 µg TP/L) och statusbedömningen resulterar således i dålig status. Uppmätt medelvärde för totalkväve (TN) under samma tidsperiod är mycket högt, 4,06 mg/L. Under förra klassningscykeln (2001-2006) låg medelvärden för TP och TN på lägre nivå.

Ph ligger på 8,0, vilket motsvarar ett högt Ph och alkaliniteten ligger som medelvärde på 3,39, vilket tyder på en mycket god buffertkapacitet

Vid elfiske 1995 påträffades fiskarna bäcköring och stensimpa. I bäcken är en del stenar blodfärgade av rödalgen *Hildenbrandtia rivularis*.

Stor bandmossa finns i vattenfallsområdet.

Forsakarsbäckens bottenfauna har studerats i flera olika forskningsprojekt. Undersökningar i vattendraget i början av 1980-talet visade på en artrik och relativt opåverkad bottenfauna, särskilt i dess mellersta, starkt strömmande partier. Bäcken hyste flera arter som endast påträffats i detta och närbelägna vattendrag, bl a de rödlistade bäcksländorna *Brachyptera braueri* och *Capnia nigra* och den rödlistade vattenskalbaggen *Riolus cupreus*. Den ovanliga nattsländan *Capnopsis schilleri* har också iakttagits.

Bokskog av fryle-typ (9110)

Bokskogarna ligger i en ravin och täcker ravinens sluttningar. I ravinens botten går vattendraget Forsakarsbäcken. Det finns också mycket blockmark i skogen.

Sluttningarnas södra sida är inte lik den norra. På den skuggiga sluttningen i norr finns flera framspringande källor. Här dominerar gulplister, ormbunkar och mossor, särskilt skuggstjärnmossa. Marken på den näringsfattiga norrsidan är nästan vegetationslös. Den täcks av bokarnas bruna fjolårslöv. I ravinens botten växer rikligt med sippor och gullpudra på våren.

I söder vid Forsakar omges Forsakarsbäcken av enskiktad näringsfattig bokskog (9110) med äldre träd ca 176-250 år. Trädarterna består av bok och avenbok.

Det finns mycket rikligt, >40m³/ha med död ved i form av ädellövträd med grova döda delar, hålträd med mulm, lågakontinuitet, grov död ved samt torrakor. Det förekommer bohål och senvuxna träd.

Gamla och grova träd som också finns i form av vidkroniga och spärrgreniga träd, förekommer allmänt-rikligt (>10/ha). I området finns enstaka (<2/ha) brandträd, d.v.s. träd som tagit eld någon gång, vilket är mycket ovanligt i Skåne.

Arter som finns i den näringsfattiga bokskogen är gulplister, harsyra, ramslök, skogslysing och kandelabersvamp men framförallt finns mycket mossor och lavar. De arter som hittats är; baronmossor, grov baronmossa, blåmossa, klippfrullania, platt fjädermossa, späd frullania, porellor, ulotor, bokkantilav, bokvårtlav, havstulpanlav och skriftlav.

Vid en inventering av en lokal i Forsakars bäckravin år 1986 noterades 14 arter, bl a den redan tidigare påträffade, missgynnade lamellsnäckan. Den är en karaktärsart för gamla, fuktiga, orörda bokskogar med god kontinuitet i förnaskiktet och den är mycket känslig för alla typer av skogliga ingrepp, skogsbete och ändrad hydrologi.

Vid Forsakar finns svampflugan *Agathomyia wankowiczi*, som lever på platticka. I början av 1980-talet påträffades även den rödlistade tvärbaksmätarmyggan. Andra intressanta arter är bl a den rödlistade asbaggen *Choleva spadicea*, som lever i anslutning till musbon i ihåliga bokstammar eller stubbar i lövskogsraviner, och kortvingen *Medon brunneus*, som lever i

rasbranter med rik lövförna. Båda arterna har i Sverige endast påträffats i ett fåtal skånska raviner. En annan ovanlig kortvinge är *Dianos coerulea* som lever i stänkböden i vattenfallet och som bara påträffas i denna typ av biotoper. Hedrotkrypare och snyltdyngbagge är två rödlistade arter som också påträffats vid Forsakar under senare år. Äldre fynduppgifter om bokoxe i bokskogsområdena bör följas upp liksom om nattsländeförekomsten i Forsakarsbäcken finns kvar.

Den näringsfattiga bokskogen (9110) har mycket god bevarandestatus. Här finns rikligt med död ved och lågor, samt god förekomst av bokskogslöpare, som är väldigt sällsynt och som har sin enda lokal i landet här i Forsakar.

Bokskog av *Asperulo-Fagentum*-typ (9130)

Bokskogen i norr, Lillaforsskogen består dels av enskiktad yngre skog, ca 50-75 år och dels av tvåskiktad äldre bokskog ca 125-175 år. I den yngre skogen finns delvis rikligt med död ved i form av torrakor. Det finns senvuxna träd och enstaka grova träd (< 2/ha) med vidkroniga spärrgreniga träd. I den äldre bokskogen finns tämligen allmänt med gamla grova träd (2-10/ha). Det saknas dock död ved här.

Trädarter i bokskogen domineras av bok och alm men det finns inslag av al, avenbok, björk, fågelbär, hägg och ek.

Även i dessa norra delar av området märker man av en ravin och blockmark.

I denna örtrika skog finns kärllväxter som buskstjärnblomma, gulplister, kärrfibbla, lundslok, skogsbingel, springkorn, storrams, strutbräken, ärenpris, ramslök, tandrot, stor häxört, lundelm och lundstjärnblomma.

Bland lavar och mossor finns arter som glansfläck, guldockmossa, porellor, skriftlav och ulotor.

Lillaforsskogen hyser en rad ovanliga snäckarter, bl a den ovan nämnda exklusiva, sårbara nålsnäckan samt mycket täta populationer av den likaledes störningskänsliga, missgynnade bukspolsnäckan. Bukspolsnäckan är en mycket god indikator på ädellövskogar med en generell stor artrikedom av diverse organismgrupper, särskilt markanknutna arter. Andra arter funna i Lillaforsskogen är bl a den rödlistade tandsnäckan samt mindre agatsnäcka och bokskogssnäcka. Den sistnämnda är en karaktärsart för bokskogar med god kontinuitet, men förekommer även i andra rikare skogstyper och är relativt vanlig i lämpliga skogsbiotoper i Skåne.

Andra intressanta arter i Lillaforsskogen som förekommer är; skogsveronika, piskbaronmossa, rutlungmossa, stenporella, platt fjädermossa, glansfläck, bokvårtlav, rosa lundlav och igelkottsroksvamp.

I Lillaforsskogen har 28 arter tvåvingar (Diptera) påträffats vid inventeringar inom WWF's landmolluskprojekt, bl a den rödlistade arten slank glansmygga och den ovanliga styltflugan. Samtidigt påträffades också vattenmyrlejonslända, en starkt hotad nätvinge som numera är inskränkt till östskånska bäckraviner.

Bevarandestatusen i de örtrika bokskogarna är icke fullgod då det finns mycket spår av skogsbruk och det mestadels rör sig om ung skog. Den äldre skogen har lite med död ved.

Nordlig ädellövskog (9020)

Området i norr kallades förr för "Killehagen" och nyttjades som ängsmark, något en del vidkroniga träd i skogen vittnar om. Tecken på att det funnits stubbskottsängar finns också. Området har lång trädkontinuitet. Idag finns en tvåskiktad blandädellövskog (9020) här. Skogen är idag relativt likåldrig, men de enstaka grova träd som finns kvar är vidkroniga, vilket tyder på att de vuxit mer öppet. Det finns också grova avverkningsstubbar och rester av mycket gamla, flerstammiga lindar. Det finns måttligt med död ved (5-15m³/ha) i bl.a. form av torrakor.

Dagens trädskikt består, utöver ask och alm, av lind, ek, bok, avenbok, klibbal, lönn, rönn, sälg och björk. Buskskiktet är bitvis frodigt med arter som hassel, ask, lind, alm, hägg, sälg, olvon, måbär, skogstry, brakved och benved.

Fältskiktet är mycket artrikt och det finns ramslök, stor häxört, mellanhäxört, tandrot, skogsbingel, hässleklocka, nässelklocka, aklejruta, lungört, vitsippa, nästrot, hultbräken, skavfräken, buskstjärnblomma, bäckbräsma, getrams, gullpudra, gulplister, hampflockel, lundskafting, ormbär, lungört, majbräken, liljekonvalj, lundslok, lundelm, skogsstarr, svarta vinbär, axag, skärmstarr, vispstarr och den rödlistade skogsveronikan. På några träd växer murgröna.

I den nordliga ädellövskogen (9020) med anslutande bokskog och alsumpskog påträffades totalt 46 mossarter, varav åtta sk signalarter, dvs arter som indikerar skyddsvärd skog, bl a piskbaronmossa, rutlungmossa och stenporella, som alla indikerar skogar med höga naturvärden. En annan signalart var platt fjädermossa, som är den minst föroreningskänsliga av fjädermossorna. Den växer långsamt och är gynnad av skugga och stabila omgivningar. Lavfloran var ganska trivial och i den västra delen tydligt luftföroreningsskadad. Totalt noterades dock 24 arter, bl a signalarterna glansfläck och bokvårtlav. Den förstnämnda är en medelgod signalart för skyddsvärda skogar i Skåne och indikerar främst miljöer med konstant hög och jämn luftfuktighet samt ostörda markvattenförhållanden, medan den andra främst är en karaktärsart för gamla och artrika bokskogar med lång kontinuitet. Den mest intressanta laven i Lillafors skogen var den luftföroreningskänsliga, rödlistade arten rosa lundlav. Det påträffades dock bara ett fåtal fruktkroppar. Rosa lundlav har ett högt signalvärde för skyddsvärd ädellövskog med lång kontinuitet.

Vid inventeringen av storsvampar påträffades flera arter, de flesta tämligen triviala. Den rödlistade igelkottsröksvampen var dock ett undantag. Den är en mycket bra signalart på skyddsvärda ädellövskogar och lövlundar. Växtmiljön utgörs vanligen av äldre successionsstadier inom områden med långvarig trädkontinuitet.

I anslutning till projektet har även arter ur andra organismgrupper noterats, t ex vattenmyrlejonslända och mindre hackspett.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus då det finns tydliga tecken på skogsbruk och endast enstaka grova och gamla träd.

Icke naturtyper

Utvecklingsmark mot 9130

En ung lövskog med ädellövskog kan på sikt utveckla kvalitéer och bli naturtypen örtrik bokskog (9130) men den enskiktade skogen är idag 26-50 år med lite död ved. Skogen saknar helt gamla och grova träd. Det finns en tydlig påverkan från skogsbruk.

Trädarter som bok(dominerar), björk, tall och ek finns.

Arter som harsyra, lundslok, myskmadra, skogsbingel och storrams förekommer här.

Utvecklingsmark mot 9080

En enskiktad lövsumpskog som med tiden kan utvecklas till naturtypen lövsumpskog (9080) finns i nordväst. Skogen är ung (26-50 år) och den betas hårt. Det finns lite död ved (<5m³/ha) och den består mest av torraka/torrstubbe.

Träden i skogen består av björk och al. Vissa alar har socklar.

Kärlväxter av bäckbräsma, humleblomster, skärmstarr, teveronika och svarta vinbär finns.

Småvatten finns inom utvecklingsmarken.

Natura 2000 – arter

Stensimpa (1163)

Stensimpa är en fisk som förekommer i många olika typer av sötvattenmiljöer med renspolad botten, från grunda brackvattenmiljöer till små bäckar. Arten är vanligast i sträckor med strömmande vatten som har steniga och grusiga bottenar, men den går att hitta såväl på blockrika bottenar som på rena sandbottenar. I Skåne finns arten bara i landskapets sydöstra hörn, men i östra Småland och norrut är arten ganska vanligt förekommande. Den finns också i Östersjön, men utbredningen där är osäker. Det antas att den kan trivas i Östersjön så långt söderut som Blekinge, men längre söderut än så verkar vattnets salthalt vara för hög. Spridningsförmågan hos arten är inte känd i detalj, men den antas kunna etablera starka bestånd i vattendrag ganska snabbt. Den lever främst på ryggradslösa djur, fiskrom och ibland fiskyngel. Artens population beskrivs i både Sverige och Europa som Livskraftig (LC).

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutfodring m.m.) från annan källa än från betande djur som skadar mark och vegetation. Tillskottsutfodring av betesdjur ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran. Betesmarkerna får inte sambetas med gödslade marker och tillskottsutfodring av betesdjur får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installning.
- För svag eller utebliven hävd som leder till att naturtyperna växer igen.
- För intensiv hävd som skadar vegetationen.
- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Användning av avmaskningsmedel med samma miljöpåverkan som avermectin är negativt för den dynglevande insektsfaunan och bör undvikas i så stor utsträckning som möjligt. Avmaskningsmedel bör inte användas utom när det sker på Veterinärens inrådan.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvalitén genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.
- Rensning, dikning, muddring eller breddning av vattendraget i området. Stensimpans population kan drabbas hårt av dessa åtgärder.
- Nedfall av luftföroreningar och användning av bekämpningsmedel och kemikalier inom området och i de omkringliggande skogarna och åkrarna. Föroreningar försämrar vattenkvalitén i vattendraget med stensimpa.
- Införande av signalkräftor eller främmande fisk som inte förekommer naturligt i de akvatiska miljöerna. Spridning av invasiva arter.
- Av människan skapade hinder i vattendragen, både i området och i omkringliggande områden. Utgör ett hot för stensimpa och hindrar dess spridning.
- Avverkning av skog inom området eller i omkringliggande områden.
- Brist på föryngring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i skogen.
- Avverkning av hålträd och kvarstående döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden.

- Produktionsinriktat skogsbruk i, och ofta även i anslutning till ett objekt. Skogsbruket leder till att värdefulla element och strukturer försvinner, samt även leda till uttorkning genom ändrade markförhållanden och hydrologi. Det innebär i sin tur att många arter knutna till naturtypen, har svårt att överleva. Slutavverkningar innebär också en fragmentering av naturtypen.
- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Igenväxning i skog som minskar hålträdens livslängd och hindrar rekrytering av nya hålträd, vilket leder till kontinuitetsbrott.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådats med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Naturreseptatet Forsakar med Lillaforsskogen från 2006-12 förbjuder bl.a. att avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfällor eller att gödsla eller tillföra gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel samt att stödutfodra betesdjur eller ha vinterbete samt att bedriva jakt.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

I skogarna är de prioriterade bevarandeåtgärderna; död ved lämnas orörd där den står/faller. Barrträd bör inte förekomma inom planeringsområdet, med undantag från tall i magra partier. Övriga barrträd avverkas successivt och avverkningsresterna fraktas bort från området. Avverkning av träd får endast ske om träd riskerar att falla på vägar, stigar, kulturhistoriska lämningar m.m. Avverkningsresterna lämnas inom området. Naturvårdsinriktad röjning av träd- och buskskikt. Betesmarken hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift och sambete med brukade åkrar får ej ske. Vedartad vegetation ska hållas tillbaka. De två nedre dammarna bör rivas ut medan den övre dammen rensas regelbundet.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan

Löpande skötsel

- Se skötselplan

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- Alcontrol Laboratories 2005. Helgeån 2005 -Med långtidsutvärdering 1973-2005
 Kommittén för samordnad kontroll av Helgeån.
 ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
 Artdatabankens Artfaktablad (1992-2001) för de rödlistade arterna inom området.
 Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
 Gärdenfors, U. 1985. Forsakar – en trollsk ravin. Skånes natur. Skånes Naturvårdsförbunds Årsbok. Sid 83-97.
 Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer. Fälths tryckeri, Värnamo. 1996.
 Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
 Naturskyddsföreningen Skånes hemsida;
<https://skane.naturskyddsforeningen.se/hittaut/sydostra-skane/forsakar/>
 SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
 Skogsstyrelsen, *Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsen. 2000.

Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

Vattenrikets hemsida; <https://vattenriket.kristianstad.se/forsakar/>

Wallsten, Elisabet (2003). *Dokumentation av Forsakarsområdet med Lillaforsskogen i Kristianstads kommun.*

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

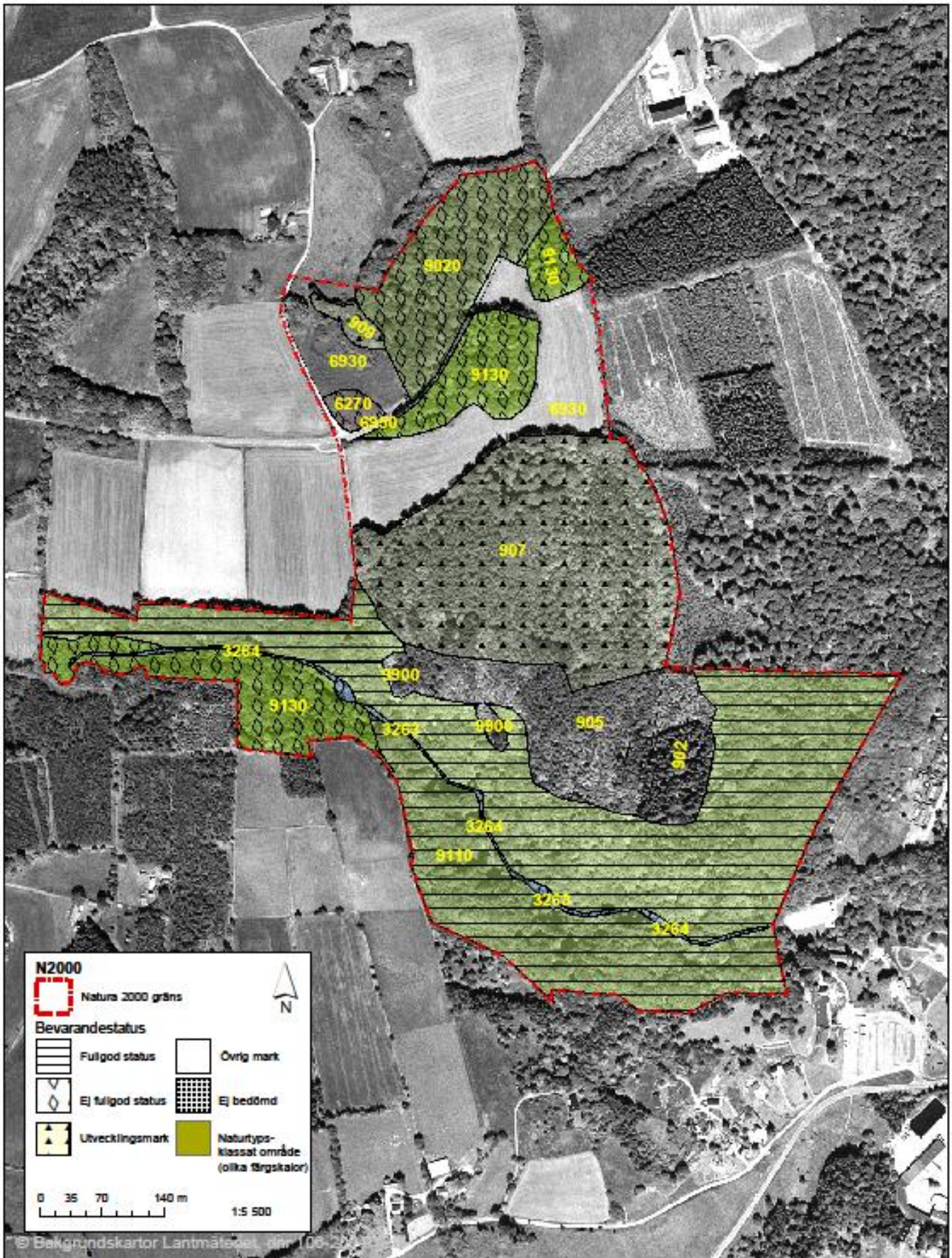
Planförfattare: Johan Niss

Senast reviderad 2018-08-03 av Marie Björkander

Bilaga 1. Natura 2000-området Forsakar-Borråkra, SE0420141 med naturtyper.

Förteckning över naturtypskoder återfinns i bilaga 2.

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

- 3263 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor – Vattenfall/fontinalistyp
- 3264 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor – Forssträckor/ fontinalistyp
- 6270 - Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ
- 9020 - Boreonemorala äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora
- 9110 - Näringsfattig bokskog
- 9130 - Näringsrik bokskog

Icke-naturtyper

- 6930 - Åker
- 6950 - Väg
- 902 - Granskog (>70% gran)
- 905 - Lövblandad barrskog (30-70% löv)
- 907 - Ädellövskog (>70% löv och >50% ädellöv, utvecklingsmark)
- 909 - Lösumpskog (lövskog på blöt mark, utvecklingsmark)
- 9900 - Ickenatura-skog

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Blötdjur	östspolsnäcka	<i>Bulgarica cana</i>	NT
	bukspolsnäcka	<i>Macrogastra ventricosa</i>	VU
	lamellsnäcka	<i>Spermodea lamellata</i>	NT
Däggdjur	vattenfladdermus	<i>Myotis daubentonii</i>	B4
	mård	<i>Martes martes</i>	B5
	fransfladdermus	<i>Myotis nattereri</i>	VU, B4
	dvärgpipistrell	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	B4
	nordfladdermus	<i>Eptesicus nilssonii</i>	B4
Fåglar	mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT
	sommargylling	<i>Oriolus oriolus</i>	VU
	gröngöling	<i>Picus viridis</i>	NT
	bivråk	<i>Pernis apivorus</i>	NT
	rapphöna	<i>Perdix perdix</i>	NT
	stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU
	flodsångare	<i>Locustella fluviatilis</i>	NT°
Fjärilar	gulryggig fältmätare	<i>Ecliptopera capitata</i>	VU
	bredbrämad bastardsvärmare	<i>Zygaena loniceræ</i>	NT
Grod- och kräldjur	mindre vattensalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	F
	vanlig padda	<i>Bufo bufo</i>	F
Kärlväxter			
	skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR
	backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT
	äkta hjärtstillä	<i>Leonurus cardiaca subsp. cardiaca</i>	VU
	ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
	majnycklar	<i>Dactylorhiza majalis subsp. majalis</i>	NT
	gullviva	<i>Primula veris</i>	F
	skogsveronika	<i>Veronica montana</i>	VU
	hålnunneört	<i>Corydalis cava</i>	NT
	lungrot	<i>Blitum bonus-henricus</i>	VU
	åkerkulla	<i>Anthemis arvensis</i>	NT
	piggstisel	<i>Carduus acanthoides</i>	NT
	kal knipprot	<i>Epipactis phyllanthes</i>	VU
	ängsnattviol	<i>Platanthera bifolia subsp. bifolia</i>	NT
	strävlostä	<i>Bromopsis benekenii</i>	NT
	kavelhirs	<i>Setaria viridis</i>	NT
Kräftdjur	flodkräfta	<i>Astacus astacus</i>	CR
Lavar	bokvärtlav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT
	stiftklotterlav	<i>Opegrapha vermicellifera</i>	NT
	bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT

Mossor	stor bandmossa	<i>Metzgeria conjugata</i>	NT
	bokfjädermossa	<i>Neckera pumila</i>	NT
Skalbaggar	bokskogslöpare	<i>Carabus intricatus</i>	VU, F
	taggbock	<i>Prionus coriarius</i>	NT
	större snabbagge	<i>Anthicus sellatus</i>	NT
Sländor		<i>Crunoecia irrorata</i>	VU
Storsvampar	brunskivig citronspindling	<i>Cortinarius fulvocitrinus</i>	VU
	gransotdyna	<i>Camarops tubulina</i>	NT
	violettfotad puderskivling	<i>Cystolepiota bucknallii</i>	NT
	cinnoberspindling	<i>Cortinarius cinnabarinus</i>	NT
	luddslemtryffel	<i>Melanogaster tuberiformis</i>	VU
	skinntagging	<i>Dentipellis fragilis</i>	NT
	solkremla	<i>Russula solaris</i>	NT
	skillerticka	<i>Inonotus cuticularis</i>	VU
	ullfotschampinjon	<i>Agaricus lanipes</i>	NT
	laxkremla	<i>Russula incarnata</i>	VU
	nunnespindling	<i>Cortinarius foetens</i>	EN
	fläckfingersvamp	<i>Ramaria sanguinea</i>	VU
	lömsk fingersvamp	<i>Ramaria formosa</i>	NT
	sydlig sotticka	<i>Ischnoderma resinosum</i>	VU
	druvfingersvamp	<i>Ramaria botrytis</i>	NT
	rosenporing	<i>Ceriporia excelsa</i>	NT
	citronspindling	<i>Cortinarius citrinus</i>	NT
	bokspindling	<i>Cortinarius anserinus</i>	NT
	gyllenskölding	<i>Pluteus chrysophaeus</i>	VU
	rödbandsriska	<i>Lactarius rubrocinctus</i>	NT
	brunringad fjällskivling	<i>Lepiota ignivolvata</i>	VU
	svart taggsvamp	<i>Phellodon niger</i>	NT
	rävspindling	<i>Cortinarius vulpinus</i>	NT
	kandelabersvamp	<i>Artomyces pyxidatus</i>	NT
	kortfotkremla	<i>Russula curtipes</i>	NT
	silkespindling	<i>Cortinarius turgidus</i>	VU
	munkspindling	<i>Cortinarius coerulescentium</i>	VU
Tvåvingar	gördelrovflugan	<i>Laphria ephippium</i>	VU

Bevarandeplanen för Forsakar-Borråkra

Syftet med Natura 2000-området Forsakar-Borråkra i Kristianstads kommun är att bevara vattendraget med sina vattenfall (3260 och undertyperna 3263 och 3264) samt de gamla grova träden, de senvuxna träden samt den döda veden och detta finns i naturtyperna boreonemorala äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora (9020), bokskog av fryle-typ (9110) samt bokskog av *Asperulo-Fagentum*-typ (9130). Stensimpa ska finnas i livskraftiga populationer.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane